

EHDOTUS OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN ASETUKSEKSI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TUTKINTORAKENTEESTA ANNETUN OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN ASETUKSEN MUUTTAMISEKSI

1 Asian tausta ja asetusehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan ammatillisina tutkintoina voidaan suorittaa ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja. Tutkintorakenteeseen kuuluvista ammatillisista perustutkinnoista, ammattitutkinnoista ja erikoisammattitutkinnoista säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta (680/2017, jäljempänä *tutkintorakenneasetus*). Asetusta on muutettu opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta (1086/2018), joka tuli voimaan 1.1.2019. Muutosasetuksella muutettiin asetuksen 2 §:n 2 momenttia siten, että siihen lisättiin osaamisaloja. Lisäksi asetuksen liitettä päivitettiin tutkintojen osalta.

Tällä asetusehdotuksella ehdotetaan muutettavan asetuksen 2 §:n 2 momentin 1 kohtaa siten, että siihen lisättäisiin kaivosalan perustutkinnon kaivostyön osaamisala. Tämän lisäksi liitettä muutettaisiin siten, että liitteeseen lisättäisiin vammaisalan ammattitutkinto ja samalla kehitysvamma-alan ammattitutkinto poistuisi. Liitteeseen lisättäisiin myös yrittäjyyden ammattitutkinto, ja samalla yrittäjän ammattitutkinto poistettaisiin. Tämän lisäksi poistettaisiin yritysneuvojan erikoisammattitutkinto.

2 Asetuksenantotoimivalta

Asetuksenantotoimivalta perustuu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:n 1 momenttiin. Mainitun lainkohdan mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään, mitkä ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot kuuluvat ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen. Poiketen siitä, mitä lain 15 §:n 2 momentissa säädetään, opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää tiettyyn tutkintoon sisältyvästä osaamisalasta, jos 1) kyseisen osaamisalan järjestämiskustannukset poikkeavat merkittävästi tutkinnon yleisistä järjestämiskustannuksista, 2) kyseiseen osaamisalaan liittyvää osaamista säännellään lailla tai asetuksella taikka sitä koskee Suomea velvoittava kansainvälinen sopimus ja kyseistä lakia, asetusta tai sopimusta sovelletaan vain tutkintoon sisältyvään kyseiseen osaamisalaan taikka 3) kyseiseen osaamisalaan sisältyy 81 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia, jotka poikkeavat tutkinnon yleisistä vaatimuksista.

3 Nykytila

Ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta säädetään ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta annetulla opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella. Voimassa olevan asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaisesti ammatillisiin perustutkintoihin, ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkintoihin voi sisältyä kaksi tai useampia osaamisaloja, jos se on työelämän tai tutkinnon muodostumisen selkeyden kannalta tarpeellista. Saman pykälän 2 momentin mukaisesti ”poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, ammatillisiin perustutkintoihin, ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkintoihin tulee kuitenkin sisältyä: 1) elintarvikealan perustutkintoon meijerialan osaamisala, logistiikan perustutkintoon kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapaalvelujen osaamisala, metsäalan perustutkintoon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, rakennusalan perustutkintoon maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala, talotekniikan perustutkintoon kylmäasennuksen osaamisala; 2) energia-alan ammattitutkintoon voimalaitostekniikan osaa-

misala, kuljetusalan ammattitutkintoon palvelukuljetusten osaamisala, tavarakuljetusten osaamisala, metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala ja henkilökuljetusten osaamisala, maarakenusalan ammattitutkintoon liikennealueiden ylläpidon osaamisala ja infra-alan kuljetusten osaamisala, metsäalan ammattitutkintoon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, talotekniikan ammattitutkintoon kylmäsennuksen osaamisala, tieto- ja kirjastopalveluiden ammattitutkintoon kirjastoautopalvelujen osaamisala, ympäristöhuollon ammattitutkintoon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala, ympäristöalan ammattitutkintoon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala; 3) energia-alan erikoisammattitutkintoon voimalaitostekniikan osaamisala sekä talotekniikan erikoisammattitutkintoon kylmätekniiikan osaamisala”.

Asetuksen liitteessä luetellaan ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen kuuluvat ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot.

4 Esityksen sisältö

2 § *Osaamisalojen määrittämisessä käytettävät periaatteet*

Ehdotetun pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaisesti kaivosalan perustutkintoon tulisi sisältyä jatkossa kaivostyön osaamisala. Kaivostyön osaamisalaan on lisätty logistiikan perustutkinnosta tutkinnon osat kuljetusalan perustason ammattipätevyys sekä maa-ainesten kuljetus maantiiliikenteessä. Osaamisalaan on siis lisätty liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Kaivosalan tutkintoon sisältyvistä osaamisaloista säätäminen on näin ollen tarpeen, koska kyseisiin osaamisaloihin liittyvää osaamista säännellään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 3 kohdan tarkoittamalla tavalla ja osaamisaloihin sovelletaan myös lain 81 §:n mukaisia opiskeluoikeuden peruuttamista koskevia säännöksiä.

Asetuksen liite

Kehitysvamma-alan ammattitutkinnon nimi ehdotetaan muutettavan vammaisalan ammattitutkinnoksi. Kynnys ry / Assistentti.info on jättänyt Opetushallitukselle ehdotuksen kehitysvamma-alan ammattitutkinnon poistamisesta ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta ja vammaisalan ammattitutkinnon lisäämisestä uutena tutkintona tutkintorakenteeseen. Vammaisalan ammattitutkintoon sisältyisi ehdotuksen mukaan kaksi osaamisalaa, jotka olisivat kehitysvamma-alan osaamisala ja henkilökohtaisen avun osaamisala. Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon tutkinnon perusteisiin sisältyvä henkilökohtaisen avustamisen tutkintonimike ja osaaminen siirrettäisiin osaksi uutta vammaisalan ammattitutkintoa. Kehitysvamma-alan ammattitutkinnon perusteet uusittiin muutama vuosi sitten, jolloin huomioitiin myös alaan vaikuttaneet muutokset mm. YK:n vammaisoikeuksien sopimus.

Opetushallitus esittää, että kehitysvamma-alan ammattitutkinto poistettaisiin ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta. Lisäksi Opetushallitus esittää, että tutkintorakenteeseen lisättäisiin uutena tutkintona vammaisalan ammattitutkinto (150 osp). Muutokset tulisivat voimaan 1.8.2021 alkaen samanaikaisesti tutkintorakenteessa ja tutkinnon perusteissa.

Yrittäjän ammattitutkinnon nimi ehdotetaan muutettavan yrittäjyyden ammattitutkinnoksi. Opetushallitus ehdottaa tutkintorakennetta muutettavaksi siten, että yrittäjän ammattitutkinto poistetaan ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta. Samassa yhteydessä tutkintorakenteeseen lisätään yrittäjyyden ammattitutkinto. Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteisiin sisällytetään myös yritysneuvonnan osaamisala muiden osaamisalojen lisäksi. Muutokset tulisivat voimaan 1.1.2022 alkaen samanaikaisesti tutkintorakenteessa ja tutkinnon perusteissa.

Samassa yhteydessä *yritysneuvojan erikoisammattitutkinto* esitetään poistettavaksi ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta. Yritysneuvonta sijoitetaan omana osaamisalanaan uuteen

yrittäjyyden ammattitutkintoon. Muutos tulisi voimaan 1.1.2022. Yritysneuvonnan osaamista sijoitetaan tarvittaessa myös osaksi liiketoiminnan erikoisammattitutkintoa tutkinnon perusteita uudistettaessa.

Lisäksi liitteestä poistettaisiin voimassa olevan asetuksen siirtymäsäännösten mukaan 31.7.2019 saakka voimassa ollut ammattisukeltajan ammattitutkinto ja 31.7.2020 saakka voimassa ollut tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto.

5 Esityksen vaikutukset

Asetusehdotuksella ei ole merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia.

6 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä Opetushallituksen esitysten pohjalta. Asetusehdotuksesta ei ole pyydetty lausuntoja, koska Opetushallitus on asiaa valmistellessaan jo saanut lausuntoja siltä osin, kuin on ollut tarpeen.

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä, sillä laintarkastusyksikkö ei kiireisen työtilanteensa vuoksi ota ministeriötasoisia asetuksia tarkastettavaksi.

7 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetuksen esitetään tulevan voimaan 1 päivänä elokuuta 2020. Vammaisalan ammattitutkinto tulisi kuitenkin voimaan vasta 1.8.2021. Vastaavasti kehitysvamma-alan ammattitutkinto olisi voimassa 31.7.2021 saakka. Yrittäjyyden ammattitutkinto tulisi voimaan vasta 1.1.2022 ja vastaavasti yrittäjän ammattitutkinto olisi voimassa 31.12.2021 saakka. Yritysneuvojan erikoisammattitutkinto olisi voimassa 31.12.2021 saakka.